

Något att hoppas på för den som oroar sig över sin ekonomi

Denna predikan hölls i Korskyrkan, söndagen den 1 mars 2009, av Micael Nilsson

Något att hoppas på Oroar sig över sin ekonomi

Jag börjar med en bibeltext, Matt 6:19-33:

"Samla inte skatter här på jorden, där mal och mask förstör och tjuvar bryter sig in och stjälar. Samla skatter i himlen, där varken mal eller mask förstör och inga tjuvar bryter sig in och stjälar. Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara. Kroppens lampa är ögat. Om ditt öga är ogrumlat får hela din kropp ljus, men om ditt öga är fördärvat blir det mörkt i hela din kropp. Om nu ljuset inom dig är mörker, hur djupt blir då inte mörkret. Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han att hata den ene och älska den andre eller att hålla fast vid den ene och inte bry sig om den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon. Därför säger jag er: bekymra er inte för mat och dryck att leva av eller för kläder att sätta på kroppen. Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna? Se på himlens fåglar, de sår inte, skördar inte och samlar inte i lador, men er himmelske fader föder dem. Är inte ni värda mycket mer än de? Vem av er kan med sina bekymmer lägga en enda aln till sin livslängd? Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på ängens liljor, hur de växer. De arbetar inte och spinner inte. Men jag säger er: inte ens Salomo i all sin prakt var klädd som en av dem. Om nu Gud ger sådana kläder åt gräset på ängen, som i dag finns till och i morgon stoppas i ugnen, skall han då inte ha kläder åt er, ni trossvaga? Gör er därför inga bekymmer, fråga inte: Vad skall vi äta? Vad skall vi dricka? Vad skall vi ta på oss? Allt sådant jagar hedningarna efter. Men er himmelske fader vet att ni behöver allt detta. Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också.

ANDLIGA BASBEHOV

"Hoppas på Herren! Var stark, fatta mod och hoppas på Herren!" (Ps 27:14) Orden är hämtade från Psaltaren. De handlar om någonting livsnödvändigt. Om ett andligt basbehov, nämligen hopp. Vi har vissa basbehov för att kunna leva fysiskt: syre, vatten, mat och värme. När Paulus på samma sätt sammanfattar våra andliga basbehov gör han det i tre ord, nämligen tro, hopp och kärlek. Om vi inte har någonting att lita på blir allt hotfullt. Om vi inte har någonting att hoppas på ger vi upp. Om vi inte har någon som älskar oss förtvinar vi.

Vad hoppas du på? Någon hoppas på vetenskap och forskning. Någon hoppas på en lotterivinst. Någon hoppas på det bästa. Bibeln talar om att hoppas på Gud

Rapporter om klimatförändringar, ekonomiska kriser, oroshärdar och nya sjukdomsutbrott skapar nästan en undergångsstämning i vår tid. Men fortfarande finns hopp. Bibeln innehåller trösteord. Inte bara tröst, förstås. Bibeln talar också om vikten att omvända sig, tänka om och tänka nytt, om att ta sitt ansvar osv. Men den talar också om Guds närvaro mitt i en trasig värld och rakt in i det mörkaste av mörker. Därför vill vi tala om hopp i vår. När så många av veckans nyheter handlar om nedskärningar, arbetslöshet och problem vill vi, inte blunda för det, utan till det lägga gamla löften om Guds nåd och kärlek.

Därför satte jag mig ner i början av våren och listade en mängd områden där vi behöver hopp. Det blev en lång lista. Den hade räckt för många terminers predikningar. Ur den långa listan valde jag några. Lyssna:

"Något att hoppas på för den som inte räcker till"
"... för den som inte kan förändra sig själv"
"... för den som är ensam"
"... för den som har misslyckats"
"... för den som oroar sig över sin ekonomi"
"... för den som är sjuk"
"... för den som längtar efter frid"
"... för den som står inför stora utmaningar"
"... för den som längtar efter en bättre värld"
"... för den som söker efter en mening med sitt liv"
"... för den som inte känner sig älskad"
"... för den som inte orkar älska"
"... för den som ber för vårt land"
"... för den som tvivlar"

Och idag har vi kommit fram till orden: "Något att hoppas på för den som oroar sig över sin ekonomi."

ETT KOLLEKTAL?

Jag läste en liten historia: - Larssons unge svalde ett mynt häromdagen. Frun sa åt honom att ringa doktorn men Larsson ringde pastorn istället. - Ringde han pastorn? Varför då? - Larsson säger att hans pastor kan pressa pengar ur vem som helst.

Ska vi börja där? För det finns en risk för att varje predikan som berör pengar och ekonomi uppfattas som ett förtäckt kollektal. Nu har vi redan tagit upp dagens kollekt, så du kan sitta tryggt. Orsaken till att man ibland behöver tala om ekonomi är att Jesus ofta talade om det, och att han gjorde det för att det berör oss alla, på väldigt många plan. Om inte din ekonomi mår bra så mår du nog inte heller så bra. Om dina pengar blir din avgud är det dina pengar som bestämmer vad du blir för människa. Om dina pengar är dina tjänare så kan de hjälpa dig att leva bra, osv.

Innan jag dyker in i ämnet och försöker söka någonting som jag hoppas på kan bli hoppingivande vill jag gärna erkänna att jag tycker att det här är ett svårt ämne. Jag närmar mig det med ödmjukhet, särskilt i en tid som den här då många lever under en konkret hotbild med arbetslöshet och sviter av den

Något att hoppas på för den som oroar sig över sin ekonomi

Denna predikan hölls i Korskyrkan, söndagen den 1 mars 2009, av Micael Nilsson

ekonomiska krisen på olika sätt. Det fanns i själva verket två områden som jag tvekade inför innan jag satte upp dem på min lista över predikoämnen. Förutom det här ämnet var det rubriken "Hopp för den som är sjuk". Ekonomi och hälsa är två ämnen som berör oss på ett konkret sätt, det kan också vara områden där vi är känsliga och såriga och särskilt utsatta. Det är två områden där vår oro blir ytterst konkret till och från. Och ändå måste vi tala om detta ibland, just därför att Jesus så ofta berör just dessa två områden i sin förkunnelse.

FRÅN BERGETS UTSIKTSPLATS

Jesu mest kända predikan är förmodligen den vi kallar för bergspredikan. Det var många som lyssnade den dagen. Där fanns såväl sympatisörer och sökare som cyniker. De undrar vem den nye predikanten är. Snart är de fångade. Han berör många stora områden av livet. Hur man ska bemöta andra, vikten av att förlåta, hur man kan handskas med lust och egoism, hur man kan hantera sig oro. Han talar om hur viktigt det är att hålla sina ord och att vara trovärdig, och han talar djupt om vad falsk och sann bön är. Till slut kommer han fram till vår relation till pengar.

1. Först talar Jesus om vad vi investerar våra liv i. Våra skatter på jorden förstörs av mal och mask. Och tjuvar kan ta dem. D.v.s. det du äger här förlorar sitt värde med tiden. Din nya bil kommer att rosta bort. Din nya dator är snart för gammal. Mal och mask förstör. Värdet faller. Malen och masken och rosten och inflationen... nöter ner. Ibland kan det ske dramatiskt. En tjuv bryter sig in. Börsen faller rakt ner. Aktievärdet halveras. Men, säger Jesus, det går också att inverstera i evigheten. Vad består för evigt. Jag vet två ting som kommer att vara för evigt. Inte guld och silver, men 1. Guds ord och 2. människor. Den tid du tar med Guds ord är en investering i evigheten. Och den tid du ger åt människor är en investering i evigheten. Den maximala investeringen borde då bli det du investerar i för att människor ska få höra Guds ord. Det kan du göra genom att ge ditt bidrag till missionsarbete, genom att stödja din församling och – viktigaste av allt – genom att själv berätta om din tro för andra. Jag tycker om några ord av Jim Eliot: - Den är ingen dåre som ger det han inte kan behålla för att få det han inte kan förlora.

2. Sedan talar Jesus om hur vi ser på våra ägodelar. Pengar kan hjälpa oss, men kärleken till pengar kan också förblinda oss. Därefter talar Jesus om att det verkligt avgörande i vårt förhållande till våra pengar inte är VAD vi tjänar utan VEM vi tjänar. Det svenska språket bjuder där till eftertanke när vi ju talar just om att TJÄNA PENGAR som ett uttryck för att få lön. Jesus talar om att det är farligt när vi börjar tjäna våra pengar, d.v.s. styrs av dem. Och så blir han blixtklar i sin slutsats: Du kan inte både tjäna Gud

och pengar. En av dem kommer att vara viktigast för dig, och därmed styra ditt liv.

3. Det sista stora området handlar om konsekvenserna av det valet. Det är en känd bibeltext som vi läser ganska ofta. Den handlar om att inte göra sig bekymmer. Att se på fåglar och blommor och lära sig något av deras bekymmerslöshet och att söka Guds rike först för att få det andra också, eftersom ju Gud redan vet vad vi behöver. Det är en vacker text. Tycker du inte det? Eller så kanske du är väldigt orolig just nu. Du kanske lever med ett varsel eller åtminstone med en oro för att förlora jobbet. Och nu när du kommer med din oro till Jesus, så vad säger han? Att du ska ta en promenad i vårvädret och se på fåglar och lukta på blommor. Att om du bara söker Gud så ska du se att det ordnar sig...

ORONS OCH TRONS MÄNNISKOR

Det finns bibelställen där jag ibland skulle vilja säga att om det nu inte var du som sa det Jesus så skulle jag nog bli arg. Men eftersom du säger det, så förstår jag att det är du som har rätt och jag som har fel. Att det är du som är experten och jag bara din elev. I själva verket talar Jesus om någonting djupt. Det är ett förenklat språk men det är bara ett pedagogiskt grepp. Hans undervisning är djup. Han tecknar med några penseldrag två olika sätt att leva. Orons livsstil och trons.

Orons människor samlar sina skatter på jorden. De jagar snabb tillfredsställelse framför långsiktigt investering. Mask och mal, rost och inflation och räntefall tär på skatterna. Tjuvar kan stjäla. Orons människor köper kassavalv och bygger staket omkring sina hus. De riskerar att förblindas för vad som verkligen är viktigt, hem och familj, barn, make, maka, vänner, och bara ha ögon för karriär och ekonomisk tillväxt. De är fångar i kortsiktigheten. De TJÄNAR verkligen pengar – i ordets verkliga mening. Och resultatet blir oro och jakt. - Allt detta jagar hedningarna efter, sa Jesus. Jakt... och jäkt. Men vi jagar förgäves. Kom ihåg våra andliga basbehov:

Tro, dvs. vem litar du på? Hopp, dvs. vad hoppas du på? Kärlek, dvs. vem älskar dig?

Vi lägger Jesu enkla skiss bredvid bilden av vår egen tid och du får själv bedöma om han träffar målet.

Nu talar Jesus om det annorlunda sättet att leva, m trons livsstil. Är den en utopi, en omöjlighet, eller kan den t.o.m. bli min verklighet? Jesus talar inte om en metod eller teknik eller religion. Jesus talar om en relation, om vad det är att tro på Gud, inte bara söndag förmiddag utan även måndag morgon, inte bara för vår inre frid utan också mitt i vår vardag med bekymmer för kläder och mat, hus och hem. För också där finns Gud.

Lyssna: Trons människor har ett långt perspektiv. De har tagit emot det eviga livet... och därmed också det

Något att hoppas på för den som oroar sig över sin ekonomi

Denna predikan hölls i Korskyrkan, söndagen den 1 mars 2009, av Micael Nilsson

eviga perspektivet. Därför investerar de sina liv i evigheten. Det hjälper dem att se klart på sin situation. De tjänar inte sina pengar. De tjänar Gud med sina pengar. De jagar inte efter det nyaste, största, häftigaste... Varför inte? För de förstår Jesu ord: "Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna?" Vill inte du ta den frågan med dig idag? Många ställer den redan? Vi jagar efter kläder, mat och pengar... men måste någon gång stanna upp och ställa frågan: - Är inte livet mer? Och när du ställer den frågan är det ett hoppets tecken, för det var inte du som kom på den. Du uppfattar ett gammalt eko från ett berg i Gallileén där Någon för länge sedan ropade ut den: "Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna" Är inte livet mer?

Trons människor ser på fåglar och luktar på blommor. Har du tid med det, eller är du ständigt på språng, jagande. Blommorna talar till dem om ett liv med djupa rötter. Fåglarna får dem att lyfta blicken. Så söker de Gud. Inte istället för allt det andra, utan före allt det andra. För när Gud kommer först kommer allt annat på rätt plats.

Hur kan de hitta den ron?, undrar alla vi andra som springer och jagar. De svarar med sin Mästares ord: - Vår er himmelske fader vet vad vi behöver.

HUR SÖKER MAN GUDS RIKE?

Tre ord hjälper oss att söka Guds rike för vår ekonomi: Ärlighet, noggrannhet och generositet.

Ärlighet... för om du vill söka Guds rike först kan du inte vara oärlig, hålla på med svarta affärer eller leva i ekonomiska gråzoner. Då tar du hellre en kortsiktig förlust för att vinna en långsiktig trovärdighet.

Noggrannhet... för om du vill söka Guds rike först kan du inte bara slösa på, ta en massa lån du inte kan betala tillbaka eller åka på en lyxresa för att någon annonserat: "Res nu, betala senare." Man behöver lära sig att sköta sin ekonomi. Har du problem med det och behöver goda råd är jag säker på att det finns bra ekonomer här i kyrkan som gärna vill sitta ner med dig en stund.

Sist, generositet - för om du vill ha ett givande liv måste du lära dig att ge. Det du ger till din församling och till människor i nöd är ett uttryck för Guds herravälde över ditt liv. Ditt givande är en lika viktig del av ditt andliga liv som ditt bedjande. Det sitter ihop alltihop.

Om du söker Guds rike först har du Jesu löfte på att Gud ska ge dig det du behöver. Vågar man tro på det?

Kanske bara om man först förstått djupet i orden: "Men er himmelske fader vet att ni behöver allt detta." Vet man inte vad det betyder blir nog Jesu ord lätt uppfattade som naiva, för att inte säga omöjliga. Hemligheten till ett liv i förtröstan och vila ligger i ordet "fader". Det kristna livet handlar först och sist om Gud. Kristendom är först och sist en personlig relation till Gud. Därför är det också där du måste börja, nämligen med Gud. Du behöver lära känna honom för att förstå, inte bara vem han är utan också

vem du är för honom. Den dag du vågar säga "fader", dvs. inte bara att jag tror på Någoting, en högre makt, kanske en Gud... den dag du vågar säga: - Han är min fader, kan du också börja förstå vilket hav av trygghet det finns i orden som säger att han vet allt du behöver.

Oron är verklig. Tiden är tuff. Men Gud finns... på riktigt. Och Jesus säger, Luk 6:38: "Ge, så skall ni få. Ett gott mått, packat, skakat och rågat skall ni få i er mantel. Med det mått som ni mäter med skall det mätas upp åt er."

Och Paulus skriver, Fil 4:19: "Min Gud skall med sin härliga rikedom i Kristus Jesus fylla alla era behov."

Och Petrus tillägger, 1 Pet 5:6-7: "Böj er alltså ödmjukt under Guds starka hand, så att han upphöjer er när tiden är inne, och kasta alla era bekymmer på honom, ty han sörjer för er."

ÖVERGÅNG TILL NATTVARD

Ekonomi är en handfast konkret verklighet för oss alla, varje dag. De konkreta ämnena utmanar oss konkret. Det kommer nära. Ibland obehagligt nära. Men fly inte det närgångna. Låt Gud vara nära. En dikt av Ylva Eggehorn fångar det momentet när Gud kommer nära så fint:

"Stå stilla i smärtan
rotad i det som är ljus i dig
Låt svärdet gå genom dig.
Kanske det inte alls är ett svärd.
Kanske det är en stämgaffel.
Du blir en ton

Du blir den musik du alltid längtat efter att få höra.
Du visste inte att du var en sång."

Nu går vi till nattvard. Nattvarden är närhet. Nu ska kyrkgången bli platsen för nattvardsgången. Jag uppmanar dig att använda tiden i nattvardskön som bönetid. Tänk dig att varje steg mot nattvardsstationen är ett steg in i Guds närhet. Då blir kyrkgången, och nattvardsgången också närgången.

1 Kor 10:16-17: "Välsignelsens bägare som vi välsignar, ger den oss inte gemenskap med Kristi blod? Brödet som vi bryter, ger det oss inte gemenskap med Kristi kropp? Eftersom brödet är ett enda är vi - fast många - en enda kropp, för alla får vi vår del av ett och samma bröd. "